

8. CD-ROM EN DVD-ROM

Inhoud

1. BRONNEN VOOR DE BESCHRIJVING	3
2. BIBLIOGRAFISCHE BESCHRIJVINGEN	4
3. TYPE.....	4
4. ISBN EN EAN.....	4
5. TAAL.....	5
5.1. Materiaalaanduiding [\$b]	5
5.2. Hoofdtitel [\$a]	6
5.3. Ondertitel [\$e]	6
5.4. Variante titel [517].....	7
5.5. Paralleltitel [202].....	7
6. EDITIE	9
7. IMPRESSUM [210].....	10
7.1. Uitgever [\$4]	10
7.2. Jaar [\$d].....	10
8. COLLATIE [215].....	11
8.1. Aantal en soort [\$i]	11
8.2. Begeleidend materiaal [\$e].....	11
8.3. Meerdere werken.....	11
9. OPMERKINGEN [300]	12
10. ANNOTATIE [303]	13
10.1. Taalannotatie.....	13
10.2. Annotatie over bijkomend materiaal	13
11. AUTEUR [700]	14

11.1.	Welke auteurs opnemen	14
11.2.	Volgorde	15

1. BRONNEN VOOR DE BESCHRIJVING

De eerste bron is het cd-schijfje.

Indien hier geen of onvolledige gegevens op voorkomen (in volgorde van voorkeur):

- de voorzijde van de houder;
- de achterzijde van de houder;
- de rug van de houder;
- handleiding, tekstboek, ... bij de cd.

Wanneer een houder meerdere objecten bevat en alleen de houder een gemeenschappelijke titel heeft, dan wordt de houder als primaire bron beschouwd.

Van de elementen opgenomen in het titelveld die niet ontleend zijn aan de primaire bron (cd-schijfje), moet de bron vermeld worden in veld [300] Opmerkingen.

Voor auteurs, editie, impressum, collatie, reeks en ISBN kan het volledige object als bron gebruikt worden, rekening houdend met de voorkeurvulgorde zoals hierboven beschreven.

Elementen opgenomen van buiten de bron worden tussen vierkante haken of in veld [300] Opmerkingen weergegeven.

Voor annotaties kunnen het volledige object en informatie van buiten het object als bron dienen.

2. BIBLIOGRAFISCHE BESCHRIJVINGEN

Indien één van de volgende gegevens afwijkt wordt een nieuwe beschrijving gemaakt :

- collatie
- taal
- titel
- auteur(s)
- reeks
- uitgever
- editie

Van een nieuwe editie (en dus een nieuwe beschrijving) wordt gesproken in geval er wijzigingen zijn aan de intellectuele inhoud van de cd en/of veranderingen aan de software waardoor de efficiëntie van de cd verbeterd of bijgewerkt wordt.

Identieke cd's worden soms zowel als aparte cd's als verzameld in één doos uitgegeven.

Omdat de wijze van aanbieden door de leverancier een grote invloed heeft op de beschrijvingen en uitleenmodaliteiten, opteren wij voor het zo veel mogelijk opsplitsen van materialen.

Dit betekent dat, indien een verzameldoos zowel materieel als inhoudelijk kan opgesplitst worden, er steeds aparte beschrijvingen van de delen gemaakt worden in de PCC.

Op die manier worden dubbele beschrijvingen vermeden en kunnen specifiekere trefwoorden toegekend worden.

3. TYPE

Gebruikte types zijn: type-1 (monografie), type-2 (meerdere publicatie met niet-significante deeltitels), type-6 (analytische beschrijvingen).

Bij beperkt meerdere publicaties met significante deeltitels worden geen koepelbeschrijvingen (types 5) meer gemaakt. De verzameltitel wordt opgenomen in het reeksveld van elk van de deelbeschrijvingen. Een verzameltitel wordt alleen opgenomen als die betekenisvol is en op het schijfje zelf staat.

4. ISBN EN EAN

Als het object meer dan één standaardnummer (of alternatief) heeft, bijvoorbeeld omdat het in meer dan één vorm of door meer dan één uitgever, producent, distributeur wordt uitgegeven, dan worden deze verschillende nummers opgenomen.

<i>[010] ISBN</i>	<i>[\$a] Nummer</i>	90-209-4772-9
<i>[015] EAN</i>	<i>[\$a] Nummer</i>	9969300704647
<i>[071] UITGEVERSNUMMER</i>	<i>[\$a] Nummer</i>	220-052-001
<i>[071] UITGEVERSNUMMER</i>	<i>[\$a] Nummer</i>	220-052-002
<i>[200] TITEL</i>	<i>[\$a] Hoofdtitel</i>	<i>Art Gallery</i>
	<i>[\$b] Materiaal</i>	4 [CD-ROM]

5. TAAL

Bij cd's die raadpleegbaar zijn in verschillende talen, wordt de taal bepaald door de taal van de hoofdtitel.

In annotatie worden de talen opgenomen waarin de cd kan geraadpleegd worden.

<i>[101] TALEN</i>	<i>[\$a]Taal</i>	<i>eng [Engels]</i>
<i>[200] TITEL</i>	<i>[\$a] Hoofdtitel</i>	<i>BelCorp info</i>
	<i>[\$b] Materiaal</i>	<i>4 [CD-ROM]</i>
	<i>[\$e] Ondertitel</i>	<i>corporate information about companies</i>
		<i>quoted on the Belgian stock exchange</i>
<i>[303] BIBLIOGR. ANN.</i>	<i>[\$a] Tekst</i>	<i>Nederlands-, Frans- en Engelstalig</i>

Bij cd's die in één taal raadpleegbaar zijn, wordt deze taal toegekend als taalaanduiding.

Voorbeeld: een Nederlandstalige cd-rom met een Engelse titel moet als taalaanduiding 'Nederlands' krijgen.

5.1. Materiaalaanduiding [\$b]

We beperken ons tot drie materiaalaanduidingen:

- 4. CD-ROM
- 24. DVD-ROM
- 39. Kit

Als het object bestaat uit verschillende materiaalsoorten (bv. cd-rom + boek + diskette), wordt de materiaalaanduiding gebaseerd op het belangrijkste onderdeel. De keuze wordt weerspiegeld in de collatie. Als het begeleidend materiaal bestaat uit meer dan één bijlage van dezelfde soort, wordt ook het aantal vermeld.

Voorbeeld: het boek is belangrijker dan de cd-rom

<i>[200] TITEL</i>	<i>[\$a] Hoofdtitel</i>	<i>Kennismaken met Internet</i>
	<i>[\$b] Materiaal</i>	<i>2 [Boek]</i>
<i>[215] COLLATIE</i>	<i>[\$a] Paginering</i>	<i>XII, 144 p.</i>
	<i>[\$c] Illustraties</i>	<i>ill.</i>
	<i>[\$e] Begeel. mat.</i>	<i>cd-rom</i>

Voorbeeld: de cd-rom is belangrijker dan het boek

<i>[200] TITEL</i>	<i>[\$a] Hoofdtitel</i>	<i>Corel Mega Gallery</i>
	<i>[\$b] Materiaal</i>	<i>4 [CD-ROM]</i>
<i>[215] COLLATIE</i>	<i>[\$e] Begeel. mat.</i>	<i>handleiding</i>
	<i>[\$i] Aantal en soort</i>	<i>5 cd-roms</i>

Zijn de diverse dragers even belangrijk, dan is de publicatievorm bepalend voor de materiaalaanduiding. Bijvoorbeeld een boek met dezelfde informatie op cd-rom of dvd-rom. Het hoofdmateriaal is boek als de cd-rom (dvd-rom) is toegevoegd in de flap van het boek. Het hoofdmateriaal is cd-rom (dvd-rom) als de tekst als handleiding bij de cd-rom (dvd-rom) is bijgesloten. Er wordt geen uitzondering meer gemaakt op deze regel voor taalcursussen.

Bestaat het object uit meer dan twee audiovisuele dragers die gelijkwaardig zijn, dan wordt de materiaalaanduiding 'Kit' gebruikt en worden de specifieke materialen opgenomen in [215] COLLATIE [\$i] Aantal en soort.

Het begeleidend materiaal komt in het subveld [\$e].

De materiaalaanduiding 'Kit' wordt niet meer gebruikt voor taalcursussen (zie handleiding 3, Invoeren in de pcc, hoofdstuk 14).

015 EAN	\$a Nummer	3384442036290
020 VLACC NUMMER	\$b Nummer	2747287
040 CATALOGR. BRON	\$a Catalogr. bron	VLACC I
	\$c Aangevuld door	Open Vlacc
101 TALEN	\$a Taal	fre [Frans]
105 LITERAIRE AARD	\$a Literaire aard	0 [Non-fictie]
200 TITEL	\$a Hoofdtitel	Vietnam
	\$b Materiaal	39 [Kit]
210 IMPRESSUM	\$3 Authority nummer	Auth:31:26445
	\$4 Uitgever	TF1 Vidéo
	\$d Jaar	cop. 2003
215 COLLATIE	\$i Aantal en soort	2 dvd's, 1 cd-rom, 1 cd
	\$e Begel. mat.	bijlage (22 p.)

5.2. Hoofdtitel [\$a]

De hoofdtitel wordt letterlijk overgenomen van de voorgeschreven bron.

Jaartallen in de titel verdienen speciale aandacht. Ze kunnen wijzen op:

- een versie-aanduiding : in dit geval worden ze in de titel opgenomen

[200] TITEL	[\$a] Hoofdtitel	Flight simulator 2002
	[\$b] Materiaal	4 [CD-ROM]

- een seriële publicatie: in dit geval worden jaartallen in de titel vervangen door drie puntjes.

[200] TITEL	[\$a] Hoofdtitel	Dit was ...
	[\$b] Materiaal	4 [CD-ROM]
	[\$e] Ondertitel	wereldnieuws overzicht

5.3. Ondertitel [\$e]

Indien de hoofdtitel nietszeggend is en er is een ondertitel op de houder die meer informatie geeft, dan wordt deze laatste opgenomen in het titelveld met een vermelding in [300] Opmerkingen.

[200] TITEL	[\$a] Hoofdtitel	A revolution in color
-------------	------------------	-----------------------

	<i>[\$b] Materiaal</i>	<i>4 [CD-ROM]</i>
	<i>[\$e] Ondertitel</i>	<i>modern paintings from Moscow and St. Petersburg</i>
<i>[300] OPMERKINGEN</i>	<i>[\$a] Tekst</i>	<i>Ondertitel ontleend aan houder</i>

Indien de hoofdtitel wel voldoende informatie bevat, wordt de ondertitel enkel in annotatie vermeld.

<i>[200] TITEL</i>	<i>[\$a] Hoofdtitel</i>	<i>De renaissance van Florence</i>
	<i>[\$b] Materiaal</i>	<i>4 [CD-ROM]</i>
<i>[303] BIBLIOGR. ANN.</i>	<i>[\$a] Tekst</i>	<i>Ondertitel op omslag: De kunst en architectuur van het quattrocento</i>

5.4. Variante titel [517]

Indien een afwijkende titel op de houder staat én bovendien een zoekfunctie heeft, wordt deze opgenomen in [517] Variante titel.

Dit wordt niet verklaard in annotatie.

020 VLACC NUMMER	\$b Nummer	2338592
010 ISBN	\$a Nummer	90-434-0323-7
105 LITERAIRE AARD	\$a Literaire aard	0 [Non-fictie]
101 TALEN	\$a Taal	ger [Duits]
040 CATALOGR. BRON	\$a Catalogr. bron	VLACC I
690 SISO	\$a Code	Oostenrijk 993.5
200 TITEL	\$a Hoofdtitel	Route 66 route Osterreich-Schweiz 2000
	\$b Materiaal	4 [CD-ROM]
517 VARIANTE TITEL	\$a Titel	Route 66 route Suisse 2000
210 IMPRESSUM	\$a Plaats	Ede
	\$4 Uitgever	Route 66 Geographic Information Systems
	\$d Jaar	2000?
215 COLLATIE	\$i Aantal en soort	1 cd-rom
303 BIBLIOGR. ANN.	\$a Tekst	Raadpleging in 13 talen
303 BIBLIOGR. ANN.	\$a Tekst	Variante titel ontleend aan doos
692 LEEFTIJD	\$4 Code	vol [Volwassenen]
630 TREFWOORD VOLW.	\$a Trefwoord	Oostenrijk ; routeplanning
630 TREFWOORD VOLW.	\$a Trefwoord	Zwitserland ; routeplanning

Kleine titelafwijkingen (zonder zoekfunctie) komen enkel in annotatie (en niet in het titelveld).

5.5. Paralleltitel [202]

Sommige cd's bevatten op het schijfje de titel in meerdere talen.

Indien het schijfje en de houder meerdere paralleltitels (plus uiteraard de hoofdtitel) vermelden, worden enkel de titels met een zoekfunctie opgenomen.

Deze titels kunnen zowel van het schijfje als van de houder gehaald worden.

Voor wat de volgorde van de titels betreft: eerste titel is de titel zoals deze op het schijfje als hoofdtitel wordt gepresenteerd.

De Nederlandstalige titel wordt zeker opgenomen (als hoofd- of paralleltitel).

Voorbeeld :

Op het schijfje staat:

- in grote letters : Tintin au Tibet
- in kleinere letters : Tintin in Tibet ; Tim in Tibet ; Kuifje in Tibet,(7 talen)

Op de houder staat:

- vooraan : Tintin au Tibet
- op de rug : Kuifje in Tibet

Het titelveld wordt: Tintin au Tibet = Kuifje in Tibet

In annotatie worden alle talen waarin de cd-rom raadpleegbaar is opgesomd.

<i>[200] TITEL</i>	<i>[\$a] Hoofdtitel</i>	<i>Tintin au Tibet</i>
	<i>[\$b] Materiaal</i>	<i>4 [CD-ROM]</i>
<i>[202] PARALLELTITEL</i>	<i>[\$a] Hoofdtitel</i>	<i>Kuifje in Tibet</i>
<i>[303] BIBLIOGR. ANN.</i>	<i>[\$a] Tekst</i>	<i>Raadpleging in het Duits, Engels, Frans, Spaans, Italiaans, Portugees en Zweeds</i>

6. EDITIE

De editievermelding bevat gewoonlijk het woord ‘uitgave’, ‘editie’ (of een equivalent daarvan in een andere taal), of een verwante term als ‘versie’, ‘level’, ‘release’, ‘update’, ... al of niet samen met een cijfer (cijfers) en/of data.

Release 1.A
Versie 1.0
Herz. uitg.
Bundled version
1998

Verschillende systeemversies (bv. Apple, Windows XP) worden niet als editievermeldingen opgenomen.

De editievermelding wordt opgenomen in de bewoordingen waarin ze op het object voorkomt. Men gebruikt standaardafkortingen.

Getallen worden in Arabische cijfers weergegeven.

Komt de editievermelding niet voor op de cd of de houder, dan wordt zij tussen vierkante haken geplaatst.

De editievermelding die een integraal onderdeel is van een ander veld (bv. hoofdtitel), wordt niet in het editieveld herhaald.

<i>[200] TITEL</i>	<i>[\$a] Hoofdtitel</i> <i>[\$b] Materiaal</i>	<i>Flight simulator 2002</i> <i>4 [CD-ROM]</i>
<i>[200] TITEL</i> <i>[205] EDITIE</i>	<i>[\$a] Hoofdtitel</i> <i>[\$b] Materiaal</i> <i>[\$a] Editie</i>	<i>AutoDidact 1.0</i> <i>4 [CD-ROM]</i> <i>Light version</i>
<i>[200] TITEL</i>	<i>[\$a] Hoofdtitel</i> <i>[\$b] Materiaal</i>	<i>Encarta encyclopedie basiseditie 2003</i> <i>Winkler Prins</i> <i>4 [CD-ROM]</i>

7. IMPRESSUM [210]

7.1. Uitgever [\$4]

De vermelding op het schijfje krijgt voorrang.

Als hier meer dan één uitgever of producent voorkomt, dan wordt het de naam die typografisch meest opvalt.

Indien er typografisch geen onderscheid is, nemen we de naam die als eerste voorkomt.

Komt enkel de naam van de distributeur voor, dan nemen we deze als uitgever op.

7.2. Jaar [\$d]

Jaar van uitgave, productie en/of distributie wordt opgenomen.

Neem altijd het recentste jaar van uitgave op, zelfs indien deze datum enkel op het begeleidend materiaal wordt vermeld.

Copyright datum wordt voorafgegaan door de afkorting 'cop.'.

8. COLLATIE [215]

We beperken ons tot het invullen van de onderstaande twee velden.

8.1. Aantal en soort [\$i]

Het aantal fysieke eenheden wordt in Arabische cijfers vermeld.

1 cd-rom
4 cd-i's
1 dvd-rom

8.2. Begeleidend materiaal [\$e]

We vermelden de aard van het materiaal.

Als het begeleidend materiaal bestaat uit meer dan één bijlage van dezelfde soort, dan wordt het aantal weergegeven in Arabische cijfers.

Indien de taal waarin de handleiding gesteld is, afwijkt van de taal van de cd, dan wordt die nader gespecificeerd.

Bij een handleiding in meerdere talen, vermelden we “meertalig”.

boek
2 handleidingen
opstartdiskette
handleiding (Nederlandstalig)

8.3. Meerdelige werken

Bij een meerdelig werk dat nog niet volledig verschenen is, wordt de collatie zo volledig mogelijk ingevuld.

Als bijvoorbeeld aangekondigd wordt dat een werk uit 6 cd-roms zal bestaan, nemen we meteen in collatie ‘6 cd-rom’s’ op.

Indien het aantal bibliografische delen afwijkt van het aantal fysieke delen, vermelden we dit in collatie. In [327] Bevat-Annotatie kan uitleg gegeven worden.

<i>200 TITEL</i>	<i>\$a Hoofdtitel</i>	<i>English +</i>
	<i>\$b Materiaal</i>	<i>4 [CD-ROM]</i>
<i>215 COLLATIE</i>	<i>\$i Aantal en soort</i>	<i>6 dl. (12 cd-roms)</i>
<i>327 BEVAT-ANNOTATIE</i>	<i>\$a Deelaanduiding</i>	<i>Vol. 1</i>
	<i>\$t Titel</i>	<i>Niveau beginner</i>
	<i>\$g Varia</i>	<i>2 cd-roms + tekstboekje</i>
<i>327 BEVAT-ANNOTATIE</i>	<i>\$a Deelaanduiding</i>	<i>Vol. 2</i>
	<i>\$t Titel</i>	<i>Niveau basis</i>
	<i>\$g Varia</i>	<i>2 cd-roms + tekstboekje</i>
<i>327 BEVAT-ANNOTATIE</i>	<i>\$a Deelaanduiding</i>	<i>Vol. 3</i>
	<i>\$t Titel</i>	<i>Niveau gevorderd</i>
	<i>\$g Varia</i>	<i>2 cd-roms + tekstboekje</i>
<i>327 BEVAT-ANNOTATIE</i>	<i>\$a Deelaanduiding</i>	<i>Vol. 4</i>
	<i>\$t Titel</i>	<i>Niveau ervaren</i>
	<i>\$g Varia</i>	<i>3 cd-roms + tekstboekje</i>
<i>327 BEVAT-ANNOTATIE</i>	<i>\$a Deelaanduiding</i>	<i>Vol. 5</i>
	<i>\$t Titel</i>	<i>Niveau expert</i>
	<i>\$g Varia</i>	<i>3 cd-roms + tekstboekje</i>

9. OPMERKINGEN [300]

Wanneer in het titelveld elementen opgenomen zijn die niet ontleend zijn aan de primaire bron, dan wordt de bron in het veld Opmerkingen [300] vermeld.

Titel ontleend aan houder

Titel ontleend aan inlay

Titel toegekend door catalograaf

Ondertitel ontleend aan houder

10. ANNOTATIE [303]

10.1. Taalannotatie

Bij een meertalige dvd-rom of cd-rom kan worden vermeld in welke talen het werk raadpleegbaar is.

Raadpleging in het Engels, Frans en Duits

Bij taalcurssussen worden de aan te leren taal en de taal waarin de cd-rom kan geraadpleegd worden duidelijk omschreven.

Indien er minder dan 20 talen zijn, worden ze opgesomd.

Taalcursus Engels, raadpleging in het Frans, Nederlands en Duits

Indien er meer dan 20 talen zijn wordt vermeld 'in meer dan 20 talen', met eventueel een specificering van een aantal veel gevraagde talen.

Taalcursus Roemeens, raadpleging in meer dan 20 talen

Taalcursus Russisch, raadpleging in meer dan 20 talen, o.m. Nederlands, Frans, en Turks

Zijn de talen (en/of het aantal) niet gekend, dan nemen we een algemene annotatie op

Taalcursus Frans, raadpleging in verschillende talen

10.2. Annotatie over bijkomend materiaal

Bij sommige cd-roms steekt een bonus-cd of promotie-cd.

Meestal bevat een dergelijke cd minder belangrijke informatie. Hiervan wordt geen melding gemaakt in het titelveld. De titel kan opgenomen worden in annotatie

[200] TITEL

[215] COLLATIE

[303] BIBLIOGR. ANN.

[\$a] Hoofdtitel

[\$b] Materiaal

[\$e] Begeel. mat.

[\$e] Begeel. mat.

[\$i] Aantal en soort

[\$a] Tekst

Wings over Europe

4 [CD-ROM]

2 handleidingen

bonus cd-rom

1 cd-rom

Bonus cd-rom bevat: Aces over Europe

11. AUTEUR [700]

11.1. Welke auteurs opnemen

Auteursvermeldingen die betrekking hebben op de intellectuele en artistieke inhoud van de cd worden steeds opgenomen:

- auteurs, componisten, uitvoerders, samenstellers enz. van wie werk op de cd is opgenomen,
 - hetzij direct (bv. auteur van het werk, componist, enz.),
 - hetzij indirect (bv. auteur van het werk waarop de software gebaseerd is).
- bewerkers van een reeds bestaand werk, hetzij in hetzelfde medium als het origineel, hetzij in een ander.

[200] TITEL	[\$a] Hoofdtitel [\$b] Materiaal	<i>Multimedia Beethoven</i> 4 [CD-ROM]
[700] AUTEUR	[\$e] Ondertitel [\$a] Achternaam [\$b] Voornaam [\$4] Functie [\$3] Authority nummer	<i>the ninth symphony</i> Winter Robert a [auteur] Auth:4:71955
[700] AUTEUR	[\$a] Achternaam [\$b] Voornaam [\$4] Functie [\$3] Authority nummer	Van Beethoven Ludwig co[componist] Auth:4:24688
[710] CORPORATIE	[\$a] Corporatie [\$3] Authority nummer [\$4] Functie	The Voyager Company Auth:5:5175 ok [orkest]

Producenten, ontwikkelaars, distributeurs, opdrachtgevers, sponsors, enz. worden niet opgenomen.

Indien de naam van een auteur in de titel voorkomt, wordt deze ook als auteur opgenomen.

[200] TITEL	[\$a] Hoofdtitel [\$b] Materiaal	Richard Scarry's <i>allerdrukste buurt disc</i> 4 [CD-ROM]
[700] AUTEUR	[\$a] Achternaam [\$b] Voornaam [\$3] Authority nummer [\$4] Functiecode	Scarry Richard Auth:4:213116 a [auteur]

Auteursvermeldingen kunnen bijzonderheden bevatten met betrekking tot oorspronkelijke auteurs.

[200] TITEL	[\$a] Hoofdtitel [\$b] Materiaal	<i>Schrijf Engels, Frans, Duits</i> 4 [CD-ROM]
[700] AUTEUR	[\$a] Achternaam [\$b] Voornaam [\$3] Authority nummer [\$4] Functiecode	Servotte J.V. Auth:4:49526 oa [naar het werk van]

Auteursvermeldingen die niet op de drager voorkomen worden soms opgenomen.

<i>[200] TITEL</i>	<i>[\$a] Hoofdtitel</i>	<i>The way things work</i>
	<i>[\$b] Materiaal</i>	<i>4 [CD-ROM]</i>
<i>[700] AUTEUR</i>	<i>[\$a] Achternaam</i>	Macaulay
	<i>[\$b] Voornaam</i>	<i>David</i>
	<i>[\$3] Authority nummer</i>	<i>Auth:4:75624</i>
	<i>[\$4] Functiecode</i>	<i>a [auteur]</i>

11.2. Volgorde

De auteursvermeldingen, die voor opname in aanmerking komen (zie hoger), worden opgenomen in de volgorde van, of volgens de typografie van de voorgeschreven bron zonder rekening te houden met de omvang of de belangrijkheid van de verantwoordelijkheid.

Een auteursvermelding behorend bij begeleidend materiaal wordt, indien relevant, opgenomen als laatste verantwoordelijkheidsvermelding.